

1) Jak mogę sprawdzić, czy moje dziecko powinno być leczone ortodontycznie?

Ortodonta może ocenić, czy występują wskazania do leczenia ortodontycznego, kiedy dziecko skończy 6-12 lat (wtedy pojawiają się pierwsze zęby stałe). Warto zapisać się do ortodonta, kiedy dziecko ma 6 lat – wtedy prawdopodobnie taka ocena będzie możliwa.

2) Jakie są pierwsze, niepokojące sygnały problemów ortodontycznych?

Gdy rodziców coś niepokoi, warto, aby skonsultowali to ze specjalistą. U dzieci mogą pojawiać się pewne niepokojące symptomy, zwiastujące problemy ortodontyczne. Obrazki powyżej pokazują prawidłowy zgryz. Widać wyraźnie, że zęby górne są wyrównane z dolnymi, bez szczelin czy przerw. W takim przypadku wizyta u ortodonta nie jest potrzebna. Jeśli jednak zęby dziecka wyglądają jak na któreś z poniższych ilustracji, należy odwiedzić ortodontę.

- Wada zgryzu klasy 1 Wady zgryzu klasy 1

- Wada zgryzu klasy 2 Wady zgryzu klasy 2

- Wada zgryzu klasy 3 Wady zgryzu klasy 3

Rodzince powinni dokładnie sprawdzić, czy zęby dziecka są proste, czy żaden z nich nie jest wychylony, czy między zębami są przerwy, czy nie nachodzą na siebie. Gdy dziecko zewrze zęby, linka pośrodkowa powinna być wyrównana. Warto również sprawdzić, czy zęby nie rosną krzywo i czy przednie górne zęby zakrywają więcej niż 25% dolnych. Jeśli u dziecka widać któryś z powyższych problemów, prawdopodobnie konieczne będzie leczenie ortodontyczne

3) Może lepiej poczekać, aż problem z czasem sam zniknie?

To nie jest rozsądne podejście, ponieważ w większości przypadków problemy ortodontyczne wraz z wiekiem dziecka przybierają na sile. Jeśli problem dotyczy kilku zębów (np. zbyt wychylonych lub stłoczonych), ortodonta może odpowiednio wcześniej zalecić skuteczne leczenie. Jeśli zostanie ono wdrożone zbyt późno, może się okazać, że te zęby skrzywiły również pozostałe. W konsekwencji często dochodzi również do pogłębienia problemów ze zgryzem.

4) Jakie mogą być konsekwencje zaniechania leczenia ortodontycznego dziecka?

Jeśli rodzice dziecka nie zdecydują się na rozpoczęcie leczenia ortodontycznego, z pewnością doprowadzi to do problemów z uzębieniem. Z konsekwencjami takich zaniedbań zmagają się ono przez wiele lat, nawet już jako osoba dorosła. Najczęstsze problemy to:

- Osłabienie szkliwa, a nawet utrata uzębienia, spowodowane przez nierównomierne ścieranie się zębów,
- Utrudnione mycie zębów, prowadzące do stanów zapalnych i chorób dziąseł,
- Kłopoty z przeżuwaniem,
- Nasilające się z wiekiem problemy z dziąsłami.

Konsekwencje zaniedbań dotyczą nie tylko higieny i zdrowia jamy ustnej. Przykładowo, gdy u osoby dorosłej nie można już przeprowadzić zabiegu zwanego rozszerzeniem podniebienia. Bez odpowiedniej interwencji podniebienie unosi się, hamując przepływ powietrza przez nos, powodując problemy z oddychaniem. Wtedy pomoc może jedynie chirurg. Co więcej – krzywe, nie leczone przez ortodontę zęby, mogą ranić język, co niezwykle utrudnia pacjentowi codzienne funkcjonowanie. Zaniechanie leczenia ortodontycznego ma negatywny wpływ na cały układ pokarmowy. Przeżuwanie jedzenia jest początkową fazą trawienia, a jakiegokolwiek nieprawidłowości w tym procesie rzutują na funkcjonowanie całego układu pokarmowego (np. podrażnienia żołądka, które mogą utrzymywać się latami).

Nie można przewidzieć wszystkich skutków takich zaniedbań. Ale można odpowiedzieć sobie na pytanie, czy chcemy ryzykować własnym zdrowiem. Piękny uśmiech i wyższa samoocena będą dodatkową nagrodą.

6) Zęby dziecka nie mieszczą się w szczękę – czy to minie wraz z wiekiem?

Ten problem na pewno sam się nie rozwiąże. Zęby stałe nie wyrastają jednocześnie; co więcej – rosną w miarę wzrostu kości szczęki. Kolejne zęby zabierają całą przestrzeń utworzoną przez rosnące kości. Jeśli leczenie ortodontyczne nie zostanie wdrożone we właściwym czasie, z pewnością doprowadzi to do kolejnych komplikacji i będzie wymagało bardziej zaawansowanego i dłuższego postępowania.

7) Kiedy można zacząć leczenie ortodontyczne dziecka?

Pierwsza konsultacja u ortodonta powinna się odbyć przed siódmymi urodzinami dziecka, w okresie uzębienia mlecznego lub mieszanego. Specjalista ocenia nasilenie wady oraz znajduje jej przyczynę; następnie decyduje, kiedy należy rozpocząć leczenie.

8) Co to jest „interceptywne leczenie ortodontyczne” i dlaczego jest niezbędne?

Leczenie interceptywne ma za zadanie przygotować miejsce na zęby stałe. Ortodonta może korygować wysunięcie do przodu zębów górnych lub dolnych, a także rozszerzyć podniebienie. Jak omawialiśmy powyżej, przyczyną tych problemów jest nierównomierne rośnięcie zębów i kości szczęki. Z uwagi na to, że okres intensywnego wzrostu kości szczęki przypada na wiek 6-12 lat, niezmiernie ważne jest stworzenie przestrzeni na zęby stałe.

10) Jaką wyglądają pierwsze konsultacje u ortodonta?

Aby ocenić, czy dziecko potrzebuje leczenia ortodontycznego, ortodonta potrzebuje około 4 wizyt. Sprawdza stan uzębienia oraz:

- Czy wszystkie zęby mają dla siebie wystarczająco dużo przestrzeni,
- Czy zęby górne i dolne są równe po zaciśnięciu szczęk,
- Czy widać wychylenia bądź przesunięcia,
- Czy występują ubytki,
- Czy można zaobserwować inne problemy (np. ze stawem skroniowo-żuchwowym lub oddychaniem).

Pierwsza wizyta u ortodonta jest dla pacjenta zupełnie bezbolesna.